

RECOMANEM

Materials i recursos d'interès recomanats per l'ICIP

Informe

El gran escàndol de l'oli de palma

Amnistia Internacional ha publicat recentment l'informe "El gran escàndol de l'oli de palma. Abusos laborals darrera de grans marques"¹ que documenta un ampli ventall de violacions dels drets laborals i altres abusos de drets humans que es cometen en les plantacions de palma a Indonèsia: treball forçós, treball infantil, remuneracions inferiors al salari mínim, jornades de fins a 12 hores, condicions de treball no segures, vulneracions del dret a la salut i discriminació de gènere.

Indonèsia és el productor d'oli de palma més gran del món i Wilmar, l'empresa que domina el mercat, controla més del 43% del comerç mundial. Cal tenir en compte que pràcticament la meitat dels productes de consum més corrents contenen oli de palma o altres ingredients de la palma: cosmètics, envasos, detergents, biocombustibles, però també productes alimentaris com gelats, xocolata, margarina, cereals processats, etc.

Les investigacions d'Amnistia s'han centrat en les pròpies plantacions i plantes extractores de Wilmar i els seus proveïdors, i han seguit la pista fins a noves empreses d'àmbit mundial que compren l'oli de palma indonesi a Wilmar i omplen els nostres supermercats de diferents productes de consum.

Un punt interessant de l'informe és que no només es fixa en les responsabilitats de les empreses indonèsies. També assenyala la responsabilitat del govern asiàtic en no realitzar controls adequats ni fer complir la seva legislació laboral. Posa a més l'accent en la responsabilitat d'aquestes nou empreses per no aplicar l'adequada diligència

deguda en matèria de drets humans a l'hora de comprar l'oli de palma a Wilmar. Amnistia també denuncia que el certificat RSPO – que en teoria hauria de garantir que l'oli de palma s'ha produït de manera sostenible i sense explotacions – segueix uns processos “profundament deficients” i no pot ser considerat com a garantia.

1. Informe original en anglès: [“The great palm oil scandal: labour abuses behind big brand names”](#). Disponible també en castellà i francès.

Web

Business and Human Rights Resource Centre

Qualsevol persona que es vulgui endinsar en les relacions entre les empreses i els drets humans ha de començar per visitar el [Business and Human Rights Resource Centre](#). Per fer-nos una idea del volum d'informació que conté el web, cal destacar que hi ha fins a nou categories temàtiques: des d'organitzacions empresarials, fins a la legislació vigent, polítiques d'empresa relacionades amb els drets humans i pràctiques positives. Al web hi trobem els plans d'acció aprovats per diferents països, projectes de llei vigents, articles comentats, enllaços a d'altres centres que s'ocupen de la mateixa temàtica, vídeos, notícies... En definitiva, un volum d'informació enciclopèdic.

Però no es tracta únicament d'un excel·lent recull d'informació classificada temàticament, sinó que el web també inclou eines d'anàlisi molt útils, entre les quals:

- Un mapa de casos legals: inclou casos judicials de violacions dels drets humans per part d'empreses amb informació detallada per conèixer l'estat actual de la situació.
- Un registre de la Llei d'Esclavatge Modern del Regne Unit, que obliga les empreses a realitzar una declaració que inclogui les activitats susceptibles de generar violacions de drets humans. Business and Human Rights Centre ha fet un recull de totes les declaracions portades a terme per les empreses. Actualment hi ha prop de 1.400 empreses recollides al web.
- L'apartat *Business Action* (Acció Empresarial), que presenta diferents maneres en que les empreses poden assumir les seves responsabilitats sobre els drets humans d'una manera positiva.

Un web potent que està disponible amb nou versions lingüístiques. Més, fins i tot, que el web de Nacions Unides.

Web

Due Process of Law Foundation (DPLF)

DPLF és una organització no governamental fundada a l'any 1996 pel professor Thomas Buergenthal. A partir del treball que va desenvolupar a la Comissió de la Veritat per El Salvador es va convèncer que els drets humans només es garantirien al continent americà amb cossos judicials forts i independents. Així, va decidir crear DPLF per promoure l'estat de dret i els drets humans a l'Amèrica Llatina, mitjançant la investigació aplicada, la incidència política i la difusió d'idees.

DPLF divideix les seves activitats en cinc grans programes: Independència judicial; Drets Humans i Industries extractives; Justícia Transicional; Sistema Interamericà; i Mèxic.

Compta amb un web bilingüe en anglès i castellà on presenta totes les seves activitats i publicacions. La difusió d'idees es fa evident a partir del seguiment del gran nombre d'activitats que realitza. Respecte de les publicacions, resulta molt útil el motor de cerca que permet filtrar per anys, país o temàtica de la publicació. La utilitat és encara més gran si tenim en compte l'ampli ventall: investigacions, informes, la revista Aportes DPLF... Però, pel seu aspecte innovador, cal destacar l'apartat de les infografies. Amb doble caràcter, pedagògic i d'incidència política, les infografies del DPLF son eines excel·lents per les possibilitats de difusió a les xarxes, per les diversitats temàtiques que aborden (missions internacionals, perfils de càrrecs judicials...) i pel rigor i quantitat d'informació que inclouen.

La vessant d'incidència política es completa amb els ja esmentats informes publicats, però sobretot amb el blog, molt arrelat a l'actualitat gràcies a les múltiples entrades mensuals que es publiquen; els autors són diversos, sempre especialistes dels temes que examinen, on destaquen Carlos Martín Beristain, Katya Salazar o Leonor Arteaga, entre d'altres.

Pel·lícula

The True Cost

El 24 d'abril de 2013 a Dacca, la capital de Bangladesh, es va esfondrar una fàbrica de vuit plantes i van morir al menys 1.127 treballadors i 2.437 van resultar ferits de gravetat. Es tracta de l'accident laboral més greu de la història recent, i va fer evident un problema sobre el que l'Occident preferia no conèixer: les condicions laborals de les persones que fabriquen els béns que massivament consumim als països desenvolupats. Malauradament, l'accident no va suposar un punt d'inflexió definitiu perquè la població dels països rics ens adonéssim de fins a quin punt els nostres excessos, la nostra cultura del viure com si els recursos del planeta fossin infinits, tenen costos directes i reals sobre una part important de la població.

Aquesta és la tesi sobre la que se sustenta la pel·lícula documental *The True Cost* centrada en el món de la moda i les condicions laborals dels treballadors tèxtils. La pel·lícula juga amb l'immens contrast que suposa el glamurós món de l'alta costura amb les condicions laborals que pateixen les treballadores que confeccionen aquelles peces de roba. Certamen la pel·lícula peca d'un excés de determinisme i un, sembla, quasi impossible món per canviar. Però tenint en compte l'esfereïdor accident de fa 4 anys i la poca conscienciació produïda a la població benestant del planeta, potser és un excés voluntari per buscar un canvi de comportament en els hàbits d'Occident.

Des del punt de vista tècnic, la fotografia i la música acompanyen i donen força al missatge de la pel·lícula. Un altre dels encerts és la distribució, ja que el documental és accessible a les principals plataformes de vídeo pel mòdic preu d'una jornada sencera de treball d'una de les protagonistes de la pel·lícula.

© Generalitat de Catalunya